

Samenvatting onderzoek

Kostendoelmatigheid Wmo *Factsheet 3 – Verblijf en opvang*

Jos Blank en Alex van Heezik,
Stichting Instituut Publieke Sector Efficiëntie Studies

Korte samenvatting van het onderzoek

Uit onderzoek van IPSE Studies blijkt dat de kostendoelmatigheid van de Wmo-voorzieningen op het gebied van verblijf en opvang sterk varieert. Meer dan de helft van de hiervoor verantwoordelijke centrumgemeenten scoort lager dan het gemiddelde. Voor deze gemeenten lijken aanzienlijke kostenbesparingen mogelijk, zonder in te boeten op de prestaties. De 42 onderzochte gemeenten behalen gemiddeld een doelmatigheidsscore van 81 procent. Dit betekent dat een gemiddelde gemeente dezelfde diensten kan verlenen tegen 19 procent lagere kosten.

Belangrijkste uitkomsten/conclusies

Uit het onderzoek blijkt dat meer dan de helft van de centrumgemeenten ruim onder het gemiddelde van 81 procent scoren. Van de 42 centrumgemeenten zijn er 22 met een doelmatigheidsscore lager dan 80 procent. Voor deze gemeenten lijkt er ruimte voor flinke kostenbesparingen, vooral voor de 7 gemeenten die een score van minder dan 70 procent hebben.

Invloed van inkoopkenmerken

De doelmatigheidsscores in figuur 1 zijn berekend op basis van verschillende inkoopkenmerken. Voor de meeste inkoopkenmerken is geen effect op de kosten vast te stellen. Wel is er statistisch bewijs dat een hoge overhead ratio bijdraagt aan hoge kosten. Er is zwak statistisch bewijs dat het gebruik van een raamovereenkomst de kosten negatief beïnvloedt en dus een positief effect heeft op de doelmatigheid.

Invloed van schaal en cliëntkenmerken

Er is geen statistisch bewijs gevonden voor het bestaan van schaaffecten. Met andere woorden: de kosten per eenheid dienstverlening op het gebied van verblijf en opvang zijn niet afhankelijk van de omvang van de dienstverlening. Evenmin is er statistisch bewijs voor een relatie tussen de kosten per eenheid dienstverlening en cliëntkenmerken (niet-westerse migratieachtergrond, 60-plus of laag inkomen).

Aanbevelingen en tips

De resultaten van dit onderzoek kunnen gemeenten helpen om te leren van goed presterende, vergelijkbare gemeenten (peers). Welke gemeenten dat zijn en wat hun scores zijn, is op basis van de onderzoeksdata voor 42 van de 44 centrumgemeenten vast te stellen. De uitkomsten daarvan kunnen op aanvraag beschikbaar worden gesteld.

Het factsheet *Verblijf en opvang* is het derde van een vierluik over de kostendoelmatigheid van de Wmo-dienstverlening door gemeenten. Er zijn ook factsheets over de Wmo-categorieën: Hulp bij het huishouden, Ondersteuning thuis en Hulpmiddelen en diensten.